

Innherred 2020

3 scenarier om fremtidens Innherred

Scenariene bygger på scenariene Trøndelag 2020 og innspill fra prosesser om felles næringsplan og felles kommuneplanprosess for Levanger og Verdal kommuner

Det grønne Innherred (EVIG GRØNN)

Evig Grønn handler om hvordan Trøndelag tilpasser seg mangel på både elkraft og arbeidskraft, ved å satse på mindre arbeids- og energikrevende næringer. I dette scenariet er det behov for å ta nye grep. Det tas utgangspunkt i det beste i trøndersk kultur, historie, naturressurser og mattradisjoner. Sterke IKT-miljøer, god kompetanse innenfor landbruk, miljøforvaltning og miljøteknologi, samt kreative kunstmiljøer preger samfunnet i "Evig Grønn". Distriktene blomstrer og kjennetegnes av sosial kontroll, trygghet og trivsel. I regionene som helhet er det imidlertid nedgang i folketallet, og ikke alle opplever den sosiale kontrollen som en positiv faktor.

Innherred i 2020

Kommunene på Innherred representerer noe helt eget i det moderne Norge. Satsing på lokalprodusert mat, historie, kultur og opplevelser har skapt et samfunn som mange betrakter som en oase.

Stiklestad er blitt en internasjonal turistdestinasjon og dette samt store omlegginger i næringslivet har medført store endringer i samfunnet. Næringslivet kjennetegnes av mange små bedrifter, mens de store industribedriftene har gått gjennom nedskjæringer og nedleggelse. Det har vært netto fraflytting i regionen og endring i alderssammensetningen skaper en del utfordringer for omsorgs- og velferdstjenestene i kommunene.

Mat er en viktig del av reiselivskonseptet på Stiklestad og matproduksjonen i Innherred er blitt kjent i hele Nord-Europa. Man snakker om grønn næringsutvikling og økologisk landbruk har tatt over som den fortrukne produksjonsmetoden. I dag kommer 70 % av matproduksjonen fra økologiske gårder. Varmere klima har så langt bidratt til økte avlinger og gårdene driver lønnsomt, selv om det er mange gårdsbrukere som har ekstrajobber i perioder.

Den store satsingen på matproduksjon har til en viss grad veid opp mindre skogbruk, men stadig større etterspørsel etter biobrensel truer veksten til InnJamon (det nye merket for mat fra Innherred). Dette har skapt visse konflikter på Innherred og kampen om land er blitt hardere. Kommunene har hatt en aktiv rolle i tilrettelegging for småskala bruk og jordvern. Men det har ofte vært vanskelig å finne den riktige balansen mellom vern og utnyttelse og det er en stor utfordring å balansere behovene til landbruket og utvikling av bysamfunnet. Et av de mest synlige tegn på denne utviklingen er beslutningen om å legge ned golfbanen på Trones og forbud mot bygging av store kjøpesentre utenom bykjernen på over 5000m².

Men det er også fornyelse i byplanleggingen. Det legges stor vekt på å vedlikeholde og pusse opp gamle bygg, samtidig som nybygg oppfyller strenge miljøkrav. Man har søkt mer til naturen og bebyggelsen er ikke så tett som før. I tillegg har man lagt godt til rette for miljøvennlig transport (som gang- og sykkelstier) og kollektivtransporten er veldig bra. Man har også satset på vannbåren varme og fjernvarmeanlegg koplet til forskjellige produksjonsanlegg (biobrensel, solselle, jordvarme osv).

Kommuneøkonomien har virkelig blitt satt under press i disse årene. Nedgang i folketallet, har først og fremst vært i aldersgruppen 25 til 50 år og dette har gitt lavere skatteinntekter. Samtidig har det blitt veldig vanskelig å rekruttere til mange stillinger i kommunen, spesielt innen helse og omsorgstjenester. Man har derfor vært nødt til å redusere tjenestetilbudet.

Andel eldre har økt men gjennom prioriteringer og holdningsendring hos hele befolkningen har man klart å tilpasse det kommunale tilbud til å dekke de største behovene. Egenbetaling av helse og omsorgstjenester har også økt vesentlig, til tross for svekkede pensjonsordninger. Man har begynt å sette ned kravene til omsorgstjenester, og det har rammet mange grupper. Blant annet har planer om brukerstyrt personlig assistanse for funksjonshemmede blitt lagt på is. Det er mer fokus på "hjelp til selvhjelp" og sterkt samhold i familier og nabolag samt økning i omsorgslønn veier noe opp for redusert offentlig tilbud. Men et roligere samfunn med vekt på sunn livsstil har også redusert mange "livsstilssykdommer" vesentlig.

Endringen i alderssammensetningen har påvirket kulturtilbudet. Det er tradisjonelt og først og fremst rettet mot de eldre. Mange bydels og grendehus har fått nytt liv og brukes mye av lokalbefolkningen. De unge er storbrukere av internettbasert underholdning og spill. Det er en stor utfordring å skape et attraktivt tilbud til disse i lokalsamfunnet. Mange drømmer om det urbane liv og de som reiser bort for å ta høyere utdanning, kommer sjelden tilbake.

Det legges stor vekt på verdisyn og holdninger i skolen. Elevene er en nokså homogen gruppe og det legges stor vekt på bærekraftforståelse og naturfagkompetanse. Elevtallet har gått noe ned de siste årene, men avansert bruk av informasjons og multimediateknologi har gitt noen nye muligheter for organisering av utdanningen.

Hvordan ble det slik?

Strømkrise, finanskrisen, svikt i markeder og økende lønns- og driftskostnader gjorde det stadig vanskeligere å drive papirproduksjon på Skogn. Norske Skog begynte nedtrapping av virksomheten i 2009. Bedriften prøvde å holde kostnadene nede, og presset prisene fra leverandørene. Dette igjen, førte til mindre hogst i skogene. Det lønnte seg ikke å ta ut trevirke lenger, noe som også påvirket sagbrukene. Det ble mindre avkapp til energiproduksjonen. Dette utviklet seg til en ond sirkel som til slutt satte stopp for Norske Skog sin virksomhet på Skogn i 2012.

Lenge før det hadde næringslivet begynt å knoppskyte og det viste seg å være mange muligheter til å utnytte den brede kompetansen som fantes på Skogn. Tilgang på kompetent arbeidskraft skapte muligheter bl.a. for Aker Verdal og annen industri. Flere grupper av medarbeiderne på Skogn gikk sammen og etablerte egne småbedrifter, bl.a. mekaniske verksteder. Noen av disse verkstedene ble underleverandører til Aker Verdal på understell for vindkraftverk. Mange ledere hadde internasjonal erfaring og kontakter. Dette bidro til å skape eksportmuligheter for mange av disse småbedrifter.

Etter hvert ble det mer lønnsomt å produsere biobrensel av skogen, og flere lokale kraftverk ble etablert i regionen. Havnen på Skogn ble også viktig for eksport av både biobrensel og tømmer, og i 2015 var den blitt et viktig transportknutepunkt både for frakt og

passasjertrafikk. Samarbeid med skogbruksnæringen i Sverige skapte også økt frakt (lasting) av trevirke.

Satsingen på Stiklestad som internasjonal destinasjon gikk bra, etter en noe treg start. Store investorer så muligheten for å bygge et reiselivs- og underholdningskonsept rundt historien om Heilag Olav. En best-selger-roman (historisk thriller) av Henning Vuku som fikk et internasjonalt gjennombrudd i 2009 satte fart på utviklingen. Det var en økende tilstrømming av turister som kom for å oppleve stedene og historien som ble formidlet ved hjelp av nyeste multimedia-teknologi. I 2011 startet oppbyggingen av et nytt overnattingskonsept basert på lokalproduserte hytter, hvor tradisjon og teknologi møttes på en spennende måte. Det store gjennombruddet kom i 2013 da filmen "The Battle of Stiklestad" ble en stor suksess på Europeiske filmfestivaler. Filmen var en internasjonal samproduksjon, med aktiv deltakelse fra filmmiljøet på Innherred. Det viste seg også å være et vellykket markedsføringstriks å presentere "The Holy Spirit" fra NT Brenneri på Skogn i filmen. Spritproduksjonen har skapt 85 arbeidsplasser i regionen. Samtidig som filmen premierte i Europa, ble versjon 2 av det populære VR spillet "Stiklestad" lansert, og i januar 2014 møttes 3000 brukere fra hele verden til den årlige "Stiklestad Gathering".

En viktig faktor i markedsføringen av InnJamon (mat fra Innherred) er kvalitetssikringen av småskalaprodusert mat. Etter to alvorlige episoder med bakteriesmittet mat i 2008 og 2009 gikk Oi-Trøndersk mat og HiNT sammen om å utvikle kvalitetssikringsmetoder som skulle forbygge slike hendelser i fremtiden. Resultatet ble over alle forventninger. Stjernekokken Jamie Oliver laget tre programmer om InnJamon, og produksjonsmetodene og det åpnet for eksport av diverse delikatesser. Etter hvert ble logoen for InnJamon kjent for veldig høy kvalitet og selve metoden for produksjons- og kvalitetskontroll ble en eksportvare. Samarbeidet om kvalitetssikringen førte også til samarbeid mellom småprodusentene på flere områder, som markedsføring og utvikling av utdanningstilbud.

Utdanningstilbudet starter allerede i barneskolen hvor GSPR-prosjektet (Gården som Pedagogisk Ressurs) som ble startet i 2002 danner grunnlag for et unikt utdanningstilbud, som kombinerer jordbruk, matproduksjon, kultur og teknologi og går gjennom alle skoletrinn fra "Bleie til Master" I 2015 ble denne modellen lagt til grunn for en utdanningsreform som skal skape tettere samarbeid mellom næringsliv og skole.

Nedgang i folketallet og store utfordringer for kommunene, satte i sving debatt om mulig sammenslåing. Men etter at forslag om sammenslåing av Levanger og Verdal ble nedstemt i begge kommuner både i 2011 og 2015 har man nå endelig gitt opp ISK prosjektet.

Viktige hendelser

2008	Alvorlig matforgifning på Trøndersk matfestival
2009	Norske Skog stenger 2 PM'er Satsing på kvalitetssikring i lokalmatproduksjonen
2010	Oppstart av mange mindre håndverksbedrifter Eksport av biomasse starter fra containerhavna
2011	Tidligere ansatte i kantina på Norske Skog starter catering bedrift Kompetansesenter på kvalitetssikring av mat
2012	Ny opphavsmerking av storfe (Bio-RFID)

	Nytt hotell på havna i Levanger
	NS stenger den siste PM-en
2013	Filmen om Heilag Olav – The Battle of Stiklestad”
2014	Økte lønninger i industrien/automatisering/flere bønder driver deltid
2015	Stiklestadorrådet står utviklet som ”overnattingsmetropol” (hyttebyer) Containerhavna er blitt et transportknutepunkt med turistbåter
2015	Kvalitetssikringen er blitt internasjonal merkevare
2020	70 % av jordbruk i regionen driver økologisk

Vekstregionen Innherred (EVIG VEKST)

Evig vekst er fortellingen om hvordan teknologimiljøenes kommersielle gjennombrudd skaper vekst i regionen. Dette gir mange arbeidsplasser og fører også til innflytting av bedrifter utenfra. Slik klarer regionen å trekke til seg både internasjonal kompetanse og kapital. Sterk satsing på samferdsel, spesielt innad i regionen, bidrar til veksten og skaper en storbyregion med rundt 350.000 innbyggere. Bygging av gasskraftverk avverger energikrisen. Økonomisk vekst prioriteres og teknologi og penger er løsningen, slik mange ser det. Evig vekst er Trøndelag med store skiller i samfunnet, et todelt arbeidsmarked og økende avstand mellom storbyen og resten av regionen.

Innherred 2020

Hurtigtoget som forbinder Innherredsbyen til Trondheim er et symbol på en region som har opplevd vekst og velstand i flere år, drevet frem av teknologiske nyvinninger, kraftfull industri og sterk internasjonalisering av samfunnet.

Det har vært en kraftig vekst i folketallet i de to nabokommunene Levanger og Verdal. Siden 2007 har innbyggertallet økt fra 32.000 til 38.000. 4000 av disse er kommet gjennom innvandring og innvandrere utgjør nå om lag 10 % av innbyggerne i kommunene. Dette har vært en viktig ressurs for næringslivet, men har også skapt mange utfordringer. Samtidig etterlyses det nå tiltak for å sørge for bedre integrasjon, samtidig som man er opptatt av å ta vare på noe av det gamle "Innherredssamfunnet".

Innherred har med utgangspunkt i naturgitte fordeler og kompetanse en betydelig industriell produksjon av ren mat. Kraftig vekst i folketallet i regionen har skapt et større hjemmemarked, men det er eksport av ren mat som har vært forutsetningen for stor omlegging (noen ville ha sagt industrialisering) av landbruket. Utviklingen av lokalprodusert mat har gått i retningen av å utvikle få lokale merkevarer og så produsere disse i stor stil. Dette har krevd utvikling av nye produksjonsmetoder, men største endringen har vært på gårdsbrukene som nå går inn i større produksjonsenheter.

De store industribedriftene i regionene har opplevd vekst og velstand. Gasskraftverk ble løsningen på kraftkrisen og gjennom arbeidsinnvandring har man løst de største behovene for arbeidskraft. Men arbeidsmarkedet er ganske turbulent, det er stor etterspørsel etter kompetanse på alle områder. Dette har også skapt muligheter for grupper som har redusert funksjonsevne, nesten alle som vil og kan, har mulighet til å jobbe deltid.

Mangel på arbeidskraft har også bidratt til at kommunene har satt bort mange oppgaver til private og det er vokst opp en betydelig servicenæring. Flere kommuneansatte har også valgt å etablere egne bedrifter for å overta noe av kommunens tjenester. Mange private omsorgsbedrifter tilbyr spesialiserte tjenester til forskjellige grupper og de som kan betale store egenandeler får god service. Men de som er helt avhengig av assistanse og ikke har råd til å betale for private omsorgstjenester har fått redusert livskvalitet og muligheter.

Internasjonaliseringen har også skapt økt trafikk på Værnes. Flyplassen har fått flere nye internasjonale ruter. Dette har skapt nye muligheter for reiselivet og det er stor etterspørsel etter alle slags opplevelser og underholdning.

Men veksten har gitt kommunene en del utfordringer. På den ene siden har inntektene økt ganske mye, men det er vanskelig å få tak i kompetente medarbeidere, spesielt innen tekniske fag. Dette har lagt en demper på byutviklingen og man er kommet på etterskudd i planlegging og tilrettelegging av nye bolig- og næringsområder. Men det er satt av store arealer til næringsutbygging på bekostning av landbruksarealer og nå er hele området fra Mule til Vinne under regulering til næringsarealer. Mange synes utviklingen har vært preget av kortsiktighet og uforutsigbarhet, spesielt når kommunene i regionen havner i konkurranse om bedrifter og arbeidsplasser.

Samtidig har infrastrukturen fått et stort løft og flere store bygg setter sitt preg på bykjernene. Utviklingen av byene har ikke vært uten "byproblemer" som bråk, rusmisbruk og vold. Disse har økt mye de siste årene. Generelt er samfunnet blitt tøffere, det er større klasseskiller og mindre samhold. Mange fellesordninger står i fare for å bli nedlagt og det er en stor utfordring å tilpasse mange av tilbudene til et flerkulturelt samfunn hvor 10% av innbyggerne har en minoritetsbakgrunn.

Hvordan ble det slik?

Gasskraftverk på Skogn og flere suksesshistorier fra teknologibedrifter var viktige drivkrefter bak en sterk vekst i Midt Norge i årene 2010 til 2020. Norske Skog klarte seg og fremstår nå som verdens mest effektive og miljøvennlige (co2-nøytralt) papirfabrikk med 4 PM i drift. Etter at det første gasskraftverket ble bygget i 2012 er det kommet tre kraftverk til i regionen og andre satsinger på for eksempel bioenergi og vindkraft har skapt grunnlag for en energiklynge i Innherred.

God tilgang på kraft har også vært viktig for Aker Verdal, men de siste årene har mangel på arbeidskraft blitt en stadig større flaskehals. Både Aker Verdal og Norske Skog er viktige lokomotiver i energiklyngen som omfatter også bl.a. vindmølleproduksjon på Ørin og Thoriumkraftverkene som er under utbygging på Ytterøy og i Snåsafjella.

FAST eventyret i Trondheim var starten på en bølge av oppkjøp av trønderske teknologibedrifter. Frem til 2015 trakk byen til seg arbeidskraft fra både innland og utland. Trondheim har støvsugd regionen for ingeniører og det har vært en stor utfordring for store industribedrifter på Innherred å få tak i riktig kompetanse. Dette har gått ut over teknisk drift og byplanlegging i kommunene som ikke klarer å konkurrere med næringslivet om høyt utdannet arbeidskraft.

Etterspørsel etter kompetansen satte også press på utdanningssektoren og krav om sammenslåing og slagkraftige miljøer gjorde at i 2012 ble HiNT slått sammen med HiST og bredden i tilbudet redusert. Det meste av teknologisk og medisinsk utdanning ivaretas av NTNU og det er stor pendling av studenter til Trondheim. HiNT er blitt et senter for etter- og videreutdanning og et viktig bidrag til omskolering av eldre arbeidstakere. Spesialiseringsbølgen smittet også over på VGS hvor man har satset på omfattende

teknologibruk i utdanningen. Samtidig ble det lagt større vekt på grunnleggende ferdigheter i forskolen.

Vinnerkultur og konkurranse har også blitt mer fremtredene i oppvekstsektoren og etter at laget fra Halsan skole kom på pallplass i den Internasjonale KappAbel matematikkkonkurransen i 2013 har man etablert flere regionale konkurranser mellom grunnskolene i regionen og to av disse; NorturaCupen i kjemi som startet i 2014 og idrettskonkurransen Sprett (2015) er nå blitt nasjonale konkurranser med årlig finale i det nye AKERsenteret. Senteret samler mange arenaer og kulturtilbud som teater, kino, konsertarenaer, idrettsanlegg og svømmehaller under ét tak. Åpningen av senteret i 2018, markerte 5 års jubileum for den nye Innherredskommunen Leverdalen

Men Trondheims kraftige vekst skapte etter hvert veldig stort press på arealer og storbylivet hadde sine utfordringer også. Trondheim ble etter hvert Norges dyreste by og det skapte nye muligheter for nabokommunene. Etter at høyhastighetstoget fra Steinkjer til Oppdal ble tatt i bruk i 2015 har flyttestrømmen snudd og nå er det stor etterspørsel etter både næringsarealer og ikke minst boligtomter i en 10-15 mil avstand fra Trondheim, langs den nye jernbanen. Firefelts motorvei og tunnel til Ytterøy bidrar også til effektive transport- og trafikkkløsnings. Havneområdet har også fått vitamininnsprøytning og landemerker i form av hotell og leiligheter på teleskoppåler.

Veksten har skapt store utfordringer for kommunene på Innherred. Mangel på samarbeid og alvorlig mangel på teknisk kompetanse i kommunene forsinket planleggingen av etterspurte arealer, men etter hvert ble man flinkere til å samarbeide og til å utnytte ressursene. Trønderplan IKS som ble etablert i 2014 har tatt over stadig større deler av arealplanleggingen i regionen og planleggingen skjer nå i tett samarbeid mellom Trondheim og nabokommunene.

Viktige hendelser

2009	Regjeringens klimamelding 2009 setter i gang planleggingsprosesser for å imøtekomme forventede klima/miljø krav i produksjon på sikt. Plan for industrialisering av landbruket vokser frem som en effekt av dette.
2010	Matforsk – FoU-planer. Internasjonale krav til miljøsertifisering / klimakrav
2011	Sertifiseringskrav – mat og næringsmiddel produksjon
2012	Norges Storbondelag etableres (bygd på eksisterende mal, men med industrielt fokus) Gasskraftverk tas i bruk
2013	Sammenslåing av HiNT, HiST og DMMH og spesialisering innen lærerutdanning, oppvekst og etterutdanning
2014	Norske Skog vedtar bygging av PM 4 og modernisering av fabrikk
2015	Bondens Marked fusjonerer med NHO Reiseliv. Norske Skog Starter moderniseringsprosess og oppbygging av PM 4.
2017-2018	Innvielse av PM 4. Frigjør arbeidskraft (350 årsverk) til annen virksomhet.
2018	REN MAT verdensbørs åpnes
2020	Landbrukets produksjon 50 % eksport.

Innherred lenge leve (EVIG UNG)

Evig ung handler om et Trøndelag som satser på å gi innbyggerne et godt og variert velferdstilbud ved å bidra til samarbeid mellom ulike sektorer, slik at nye løsninger utvikles for et samfunn med stadig flere eldre og omsorgstrengende. Store utfordringer innen arbeid, helse og velferd ble stadig mer synlig rundt 2010. Mangel på arbeidskraft kombinert med omsorgssektorens dårlige omdømme og høye arbeidspress, tvang fram nye løsninger. Forskning på velferdsutfordringene, med utvikling av ny kunnskap og ny teknologi, fikk et oppsving. Det samme gjorde arbeidsinnvandringen. Trygghet og omsorg er de verdiene som ligger til grunn for denne fortellingen. Samtidig øker forskjellene mellom de kjøpesterke og de som ikke har de samme mulighetene.

Status 2020

Litt over 100 pensjonister går av toget på Trones stasjon og gjør seg klar til dagens runde på golfbanen. Mange har med sin egen personlige assistent – flere av disse kommer fra Indonesia eller India. Noen av pensjonistene går inn på kjøpesenteret for å handle på nettet, spille eller se på film. Noen får servert frokost i restaurantene. Noen skal på kurs i slektsgranskning. Andre skal på flere av kursene som HINT har lagt til etterutdannings-senteret på Trones. Av HINT sine 10 utdanningssteder er Trones den største.

Mye har endret seg i samfunnet de siste 10-15 år. Eldrebølgen har kommet for fullt og det har ført til mange store utfordringer. Heldigvis har høye oljepriser og inntekter gjort det mulig for den norske stat å finansiere et velferdstilbud som er enestående i verdenssammenheng. Omfattende kunnskap om helse, aldring og samfunnsmedisin, hentet fra HUNT undersøkelsene, samt sterke samarbeids-/ (Samvirke-) tradisjoner, har gjort Nord-Trøndelag til en pilotregion for en ny form for omsorgstjenester, "grønn omsorg", hvor bl.a. Trønderlåner brukes som omsorgshjem.

Helse og omsorg er blitt en meget stor næring på Innherred, men det har vært vanskelig å bemanne alle stillinger som ble opprettet i kommunene, i forbindelse med den nye satsningen. Dette til tross veldig gode betingelser. Direkte rekruttering fra India var et vellykket tiltak, og nå er det ganske stor andel innvandrere fra Asia blant beboerne på Innherred. Dette har gjort det mulig å realisere de mest ambisiøse planer i omsorgen for på eldre og yngre og tilbudet til funksjonshemmede er blant de beste i Norge.

Gasskraft har sørget for å vedlikeholde industri i regionen, men på Skogn er det andre produkt enn avisepapir som skaper etterspørsel etter trevirke. Ny renseteknologi muliggjorde bygging av gasskraftverk på Skogn. Det har også vært investert mye i bedre kollektivtransport og IKT infrastruktur for å redusere forurensing og utslipp fra trafikken. Dette har også gjort det mer attraktivt for yngre generasjoner å bosette seg i regionen og det er en del innvandrere fra Nord-Europeiske land som ønsker å bosette seg her.

Det har vært en stor utfordring for lokalsamfunnet å ta i mot denne innvandringen og selv om mange klarer seg bra, har det vært tegn til økt classeskille i samfunnet. Innvandrer-familier har bl.a. klaget over manglende tilbud for ungdom.

Sterk fokus på helse og omsorg har lagt grunnlaget for en del høyteknologibedrifter som utvikler stort mangfold av produkter for helsesektoren og eldreomsorg. Disse bedrifter drar nytte av sterke samarbeidsrelasjoner i regionen, både mellom offentlig og privat sektor og frivillige organisasjoner.

Selv om det fortsatt har vært en del strukturendringer i landbruket, er det fortsatt mange mindre gårder som driver med lokalproduksjon, gjerne ved siden av omsorgstjenester, eller annen aktivitet (virksomhet) på gården. I samarbeid med Matforsk og flere forskningsaktører har man utviklet en del gårdsprodukter som har bestemte helsefremmende virkninger, spesielt for eldre mennesker. Disse markedsføres nå internasjonalt av selskapet Roth & Rosen Ltd som er en felles satsing mellom Innherred Landbruksprodukter AS, HiNT og HUNT/NTNU.

Gårdene har også dannet egne nettverk for utvikling av spesielle tilbud og tjenester. Eksempelvis er gårdene på Ekne fokusert på rusforebyggende arbeid. Gårdene rundt Stiklestad er nå med i Stiklestad Nasjonale Kultursenter og sysselsetter 120 årsverk. Paven i Roma har meddelt at han kommer til Stiklestad i 2030. Arbeidet med dette er forlenget i full gang.

Store overføringer til omsorgstjenestene i offentlig sektor har gjort det mulig for kommunen å konkurrere om arbeidskraft og mange unge arbeidstakere ser nå til kommunen som trygge og gode arbeidsgivere. Dette har gitt en del problemer for industri og servicebedriftene som ikke får tak i nødvendig kompetanse, men det påpekes også at denne fokus på trygghet, forutsigbarhet og omsorg har lagt stor demper på ungdommens risikovilje og dette begynner å gå utover nyskaping og grundervirksomhet i regionen.

Hvordan ble det slik?

Det var i 2010 at man begynte å merke for alvor den store seniorbølgen som man hadde snakket om i mange år. I Levanger ble det etablert et eget kompetansesenter for helse, aldring og omsorg. Etablererne var både offentlige og private aktører samt frivillige organisasjoner. Et av formålene var å utvikle nye løsninger til å møte stadig økning av eldre i samfunnet. Man var også opptatt av å bygge ut et godt tilbud til andre omsorgstrengende grupper som funksjonshemmede. Denne satsingen skulle bli viktig i fremtidig utvikling av regionen.

Energisituasjonen var et stor tema, ikke minst for industrien. Planer om bygging av gasskraftverk så ikke ut til å bli realisert. Men i 2010 presenterte SINTEF ny teknologi for CO2 rensing og det utløste beslutningen om å sette i gang byggingen på Skogn. Fire år senere stod gasskraftverket ferdig til produksjon. Men det ble satset på flere energikilder enn gass i Nord-Trøndelag. Vindkraft, vannkraft, solenergi og etter hvert bølgekraft dannet grunnlaget for en ordentlig kraftregion. Høye energipriser gjorde de fleste satsingene lønnsomme og eksport av energi fra regionen sørget for en solid inntektsstrøm til regionen.

I forbindelse med regjeringens "Nye Seniorplan" i 2012 fikk kommunene fullt ansvar for helse og omsorgstilbudet til seniorer og samtidig ble kommunene sikret solide overføringer

for å finansiere dette. Sammen med kraftinntektene gav dette helt nye muligheter til kommunene, når det gjaldt finansiering av driften. Det var en viktig forutsetning at overføringene skulle brukes til å produsere tjenester, men Seniorplanen gav lite rom for store investeringer i bygg og utstyr. Det ble lagt opp til bedre utnyttelse av eksisterende boligmasse, begrenset vekst i det tradisjonelle institutt-tilbudet men oppfordret til privat-offentlig samarbeid om større investeringer.

Et av de største problemene for omsorgssatsingen var mangel på arbeidskraft. Omlegging og effektiviseringstiltak hos Norske Skog frigjorde en del arbeidskraft, men med feil kompetanse. Det ble satt i gang omskoleringstilbud, som hjalp noe men det var fortsatt konkurranse om arbeidskraften i regionen, så de fleste fikk seg ny jobb innen industri.

Dette ble en vekker for kommunene som iverksatte todelt strategi. For det første ble det kommunale lønnsystem endret, slik at man kunne bedre konkurrere om lønn og det var mulig å tilby trygge arbeidsplasser til de som var villig til å inngå mer flexible kontrakter mht arbeidssted og oppgaver. Samtidig bidro omfattende etterutdanningstilbud til å skaffe "rett kompetanse til rett tid". Den andre delen av strategien var deltakelse i Trøndelags rekrutteringskontor i Mumbai som åpnet i 2015. I årene 2016 til 2019 flyttet mer enn 3000 indere til regionen som nå kalles for INDherred på folkemunne.

Men om det var vanskelig å få offentlig finansiering av større investeringer i helse og omsorgssektoren, så var det private aktører som så muligheter og mange eldre hadde stor kjøpekraft, slik at de kunne betale vesentlige egenandeler. Et eksempel på slike investeringer er LevLenger boligene som ble bygget på Levanger Havn in 2016 og som drives av Grande Omsorg i samarbeid med samkommunen. Disse boliger ble en stor suksess også internasjonalt, og hver fjerde bolig i komplekset eies nå av utlendinger som bor der store deler av året. Satsing på mangfoldig kultur som helsefremmende tiltak har vært en viktig faktor i å trekke eldre borgere til regionen og arbeidet som bygger bl.a. på resultater fra HUNT undersøkelsene er et forbilde for mange kommuner i Norge.

LevLenger boligene var de første i Norge som ble bygget etter ny standard for seniorboliger hvor integrert teknologi sørger for å gjøre hverdagen lettere og trygger for de eldre, men samtidig legges det til rette for aktivt liv med kombinasjon av deltids arbeidsinnsats, f.eks som lærere, veiledere og mentorer for den yngre generasjonen og aktiv fritid, med rikt kulturtilbud. Dette ble en vellykket satsing for de ressurssterke senioren som både hadde råd til å betale en ganske høy pris for boligen, men også muligheten til å benytte seg av mulighetene. Men det var også store grupper eldre hvor denne løsningen var ikke et alternativ.

Større overføringer fra staten medførte også sterkere styring og press på effektivisering innen offentlig sektor. Kommunereformen i 2014 påla sammenslåing av mange kommuner, noe som ikke var så problematisk for Innherredskommunene som allerede hadde utviklet et nært samarbeid. Det var mer vanskelig for nabokommunene som ikke var like godt forberedt. Sentralisering ble også kjennetegn på mange reformer innen sykehussektoren og høyere utdanning. Dette førte til at all virksomhet til HiNT ble lagt til Levanger i 2016 og er nå spredt over hele byen, og i 2019 åpnet St.Olav avd. Levanger nytt sykehus som dermed sørget for alle sykehustjenester i Nord Trøndelag.

Viktige hendelser

- 2008 Klimameldingen legger klare føringer for desentralisering og vekst lokalt
- 2009 Det gis grønt lys for å bygge et mindre gasskraftverk på Skogn; samtidig når oljeprisen 150 dollar fatet og det er tvil om det er lønnsomt å sette i gang
- 2010 HUNT 3 får en stor internasjonal pris og det medfører at HUNT 4 blir finansiert med internasjonal venture-kapital. HUNT 4 utvides samtidig til Sør-Trøndelag og Helgeland.
- 2011 CO₂-rensing får et teknologisk gjennombrudd og bygging av gasskraftverket kan endelig starte. Et eget kompetansesenter for helse, aldring og omsorg etableres i Levanger.
- 2011 Trondheims miljøpakke dekker store deler av Trøndelag – penger til kollektivtrafikken
- 2012 Regjeringen vedtar samlokalisering av HiNT sin virksomhet til Levanger Innherred blir landets første pilotregion for "grønn omsorg" og Innherred er en region som har mange nyetableringer innen teknologi og helse.
- 2012 NTP godtar høyhastighetsbane Oppdal - Stjørdal
- 2013 Et nytt selskap i samarbeide med flere internasjonale matvareleverandører har utviklet nye (økologiske) gårdsprodukter som viser seg å ha konkrete og målbare helsemessige virkninger, spesielt for eldre mennesker.
- 2013 Foreningen NTmikrokraftverk blir et AS
- 2014 Stiklestad Nasjonale Kultursenter passerer 100 fast ansatte.
- 2015 Byggestart for en helt ny bydel på Børsåsen. Mange innvandrere fra Asia har søkt om å få bo her. Dette er småbarnsfamilier og planleggingen av ny skole på Mule er i gang.
- 2017 Sykehuset Levanger, som nå er en del av St. Olavs Hospital åpner et nybygg som gjør at kapasiteten er 80% høyere enn før.
- 2020 Det bygges et bio-kraftverk integrert med gasskraftverket som har 50% kapasitet i forhold til gasskraftverket.